

Nordens tuffaste regelverk för brottsutvisningar

Lagrådsremiss Skärpta regler om utvisning på grund av brott

Migrationsminister Johan Forssell, Ludvig Aspling (SD),
Ingemar Kihlström (KD), Patrik Karlson (L)

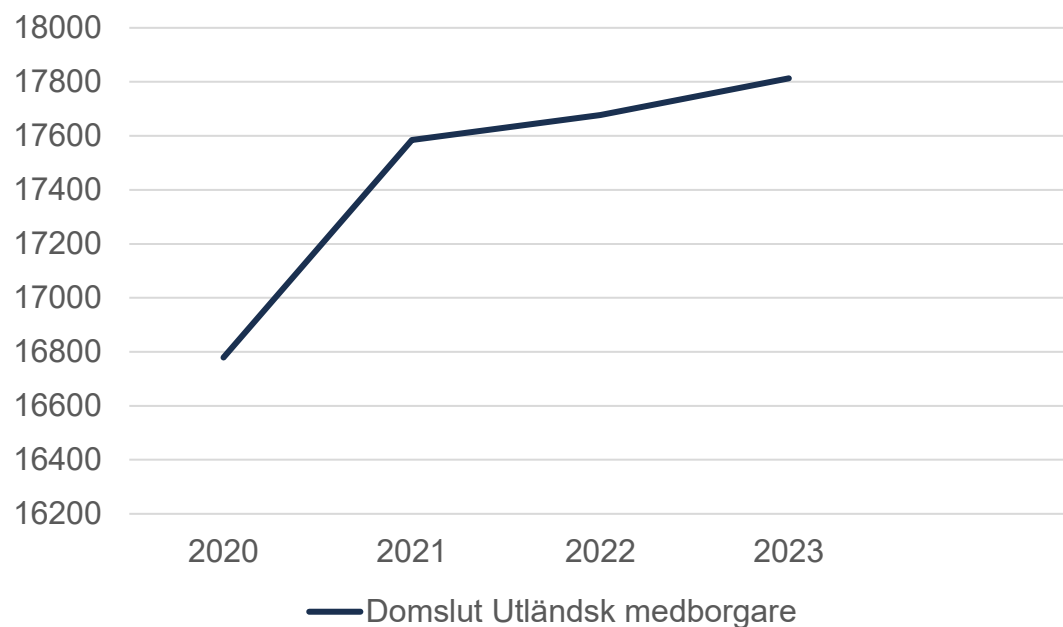

Nulägesbild

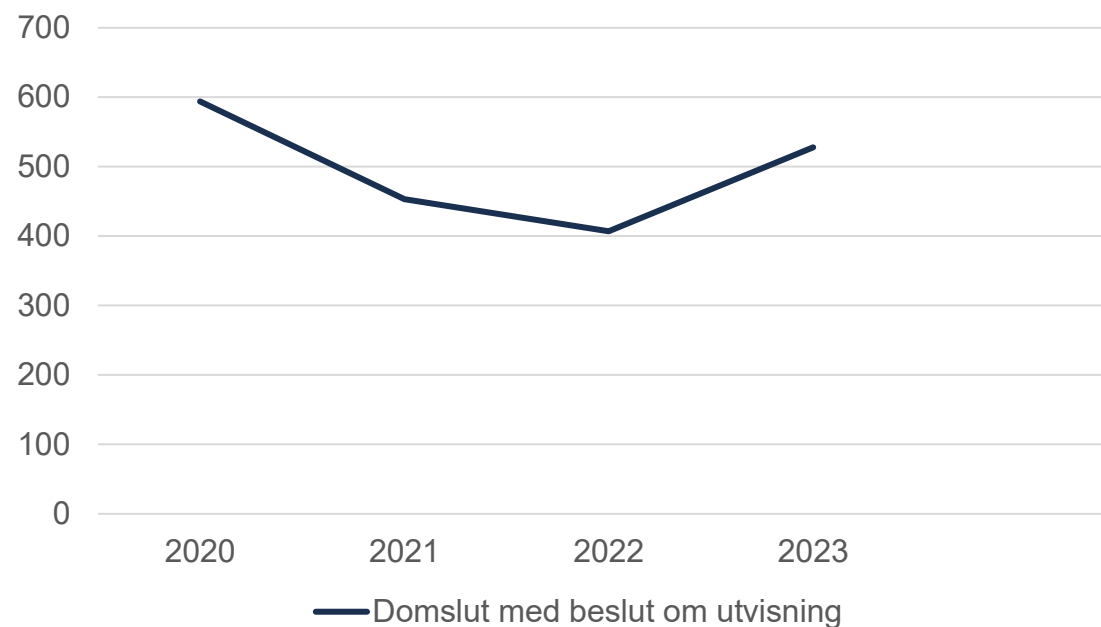
- Antalet brottmålsdomar med beslut om utvisning ligger på en anmärkningsvärt låg nivå.
- För åren 2020–2023 fattades i genomsnitt 496 domar med beslut om utvisning per år i tingsrätt – motsvarande 2,8 procent av antalet domslut totalt mot utländska medborgare (17 464).
- En överväldigande majoritet av utländska brottslingar får stanna i Sverige.

Nulägesbild, forts.

Domslut mot individer med utländskt medborgarskap, 2020–2023

Domslut med beslut om utvisning, 2020–2023

Källa: Brå, november 2024

Nuvarande regler

- En utländsk medborgare *får* utvisas om han eller hon döms för brott till en strängare påföljd än böter *och* det antingen finns risk för återfall eller brottet leder till minst sex månaders fängelse.
- En intresseavvägning görs mellan skälen som talar för respektive mot utvisning.
- Verkställighetshinder bedöms i samband med brottmålsprocessen.
- Det finns ingen skyldighet i lag för åklagare att yrka på utvisning.

Regeringens förslag

- En utländsk medborgare *ska* kunna utvisas redan när han eller hon döms till strängare påföljd än böter – kravet på återfallsrisk eller att brottet är av ett visst allvar tas bort.
- Intresseavvägningen ska ske på en skärpt nivå.
- Verkställighetshinder ska inte längre bedömas i samband med brottmålsprocessen.
- Åklagare ska ha en lagstadgad skyldighet att yrka på utvisning.

Regeringens förslag, forts.

- De nuvarande kvalificerade kraven för utvisning av en person som kom till Sverige före 15 års ålder och som har vistats i landet viss tid tas bort.
- Återreseförbuden ska bli längre och i fler fall inte vara tidsbegränsade.
- Skärpt straff för brottet att vistas i landet i strid med ett återreseförbud.
- Skärpt straff för brottet att anställa en utländsk medborgare som inte har rätt att vistas i landet eller som saknar arbetstillstånd.

Förväntad effekt av förslagen

- En sexfaldig ökning av antalet brottsutvisade per år – från i snitt 500 till 3000 personer per år.
- Minskad kriminalitet till följd av färre återfall.
- Förbättrad tydlighet i rättstillämpningen.
- På längre sikt samhällsekonomiska besparingar.

Sammanfattning

- Nordens tuffaste regelverk om utvisning på grund av brott:
 - Sänkt gräns för brottsutvisningar från sex månaders fängelse till alla brott med strängare påföljd än böter.
 - Utvisning *ska* ske när förutsättningarna är uppfyllda i stället för *får* ske.
 - Intresseavvägningen ska ske på skärpt nivå, till exempel anknytningen till Sverige.
 - Verkställighetshinder ska inte bedömas i samband med brottmålsprocessen.
 - Åklagare ska ha en lagstadgad skyldighet att yrka på utvisning.
 - Kvalificerade krav för utvisning av en person som kom till Sverige före 15 års ålder tas bort.
 - Skärpta straff kopplat till återreseförbud och att anställa personer utan rätt att vistas i landet.
- Regeländringarna väntas leda till en sexfaldig ökning av antalet brottsutvisningar och planeras träda i kraft den 1 september 2026.

